

Jönåkers Häradsallmanning

Vilt och jakt policy

Policyn framtog våren 2015. Den utgör en långsiktig plattform för hur Allmanningen (markägaren) ser på viltet som resurs, och hur den ska förvaltas. Markägaren har alltid det slutliga ansvaret för all verksamhet på markerna. Jakträttshavarna har separata nyttjanderättsavtal, och bedriver jakten så som de själva önskar inom ramen för policyn och gällande lokala skötselplaner, i god kommunikation med styrelsen och delägarna. Målet är att jakträttshavare ska kunna kvarstå under lång tid och vara en viktig del av vår förvaltning och vårt ansikte utåt.

Viltet på allmanningens marker är en del av vår stolthet och utgör en viktig tillgång ur många aspekter. Viltet ger jaktvärde, köttvärde, upplevelsevärde och en mångfald av artrika biotoper sedan länge påverkade av viltet.

Det jaktbara viltet är också en del av allmanningens ekonomi. Jakträtterna ger intäkter men dessvärre förorsakar viltet också skador på skog och andra grödor och växter vid för stora populationer. Viltet ska förvaltas hållbart för att ge långsiktigt god avkastning, och är en del av markförvaltningen.

Ett viktigt mervärde är att många av allmanningens närmaste kan få jaktmöjlighet

Vår viltförvaltning, inkluderande viltvård, ska präglas av hög etik och livskraftiga stammar i balans med markernas ekologiska och ekonomiska bärkraft.

Jönåkers Häradsallmanning har stora marker med lokala förhållanden. Därför kan jakträttsavtalen se något olika ut. Både markägare och jakträttshavare bör vara lyhörda för ny kunskap som kan delas och förbättra förvaltningen. Markernas variation ger plats för många olika arter, både jaktbara och fredade. I aktuell jaktpolicy berörs primärt klövviltet.

ETIK

- Jakträttshavarna ska hålla en mycket hög etisk nivå på allt som rör jakten. Det gäller främst viltets och markernas skötsel och välbefinnande, men också i kommunikation och administrativt arbete kring jakten. Jägarnas agerande blir en del av synen på Jönåkers Häradsallmänning som markförvaltare.

ANSVAR, ÄGANDE OCH UPPLÅTELSE

- Enligt jaktlagen 4 § har jakträttshavare och markägare gemensamt ansvar för viltvården. Markägaren är alltid ytterst ansvarig för sin mark och verksamhet där.
- Nyttjanderättsavtal görs upp med respektive jakträttshavare. Skillnader kan förekomma. Jakträttshavaren äger inte rätt att i sin tur upplåta jakten.
- Jönåkers Häradsallmänning upplåter jakt att bedrivas så som jakträttshavaren önskar.
- Markägaren ställer krav på jakträttshavaren, särskilt att följa policy och uppgjorda planers måluppfyllelse för att kunna kvarstå som jakträttshavare. Uppsägning kan annars bli aktuell.
- Kommande avtal om jakträtt kommer att skrivas "Tills vidare", med förlängning 1 år i taget såvida inte uppsägning sker (6 månaders uppsägningstid). Målet är långa relationer.
- Då nya aktörer kan beredas jakträtt, prioriteras delägare. Markägaren fattar beslut efter en helhetsbedömning.
- Prissättning av jakträtterna ska vara rimlig. Viktigast för Allmänningen är att ha ansvarstagande jägare som efterföljer vår policy.
- Delägare med verksamhet i markerna kan begära att överta hel eller del av jakträtt i sitt närområde om jakten inte sköts tillfredsställande så stora förluster uppkommer.
- Nyttjanderättsavtalet innebär inte att ingen annan verksamhet kan ske utöver skogsbruk och jakt. Markägaren kan fortfarande upplåta markerna till andra aktörer för enstaka angelägna evenemang, exempelvis ungdomsläger eller orientering. Omfattning och tidpunkt ska då ta stor hänsyn till jakt och vilt.

KLÖVVILT I BALANS

- Stor tillgång på klövvilt har trots allt flera nackdelar, exempel är trafikfara, hårt betetryck och undanträngning av andra arter. Särskilt bekymmersamt är skador på olika grödor samt överbetning av viktiga växter i ekosystemet.
- Skadors omfattning handlar inte bara om populationsstorleken. I jakträtt ingår rimliga insatser för avledning av vilt eller skydd av grödor.
- Jägare ska i samråd med markägare kunna klara att hålla klövviltet i rimlig balans ur både sociala, ekonomiska och biologiska aspekter. Utgångspunkten är att detta kan uppnås via jakt enligt skötselområdets planer.
  - Socialt** Avseende jaktutövningen ska delägare och närboende visas hänsyn och öppenhet. Allmänningens historiskt goda anseende är viktigt att vårda.
  - Ekonomiskt** Ändamålet för Jönåkers Häradsallmanning är att ge en långsiktigt hög avkastning för delägarna, där ingår hållbar viltförvaltning.
  - Biologiskt** Viltet är bara en del av ekosystemet. I dynamisk natur bör förvaltningen verka adaptivt för att bevara mångfald av livskraftig flora och fauna.
- Allmanningen tolererar rimliga skador på skogen. Vi har ännu inte goda rutiner och tillräckliga verktyg för kontinuerligt god mätning, eller för att direkt översätta det till lämplig lokal viltpopulation, men kommer att signalera när skador anses övermäktiga. Det lokala jaktlaget ska agera i enlighet med detta inom ramen för lokala skötselplaner.
- Allmanningen fäster också stor vikt vid skador på åkergrödor och trädgårdar. Även här ska jakträttshavarna agera för att minimera skador.
- Eventuellt behov av skydds jakt kommer att kommuniceras i första hand mellan markägare och jakträttshavare.
- Markägare äger rätt att ta in andra jägare om jakträttshavaren ej medverkar i att genomföra avhysningsåtgärder eller skydds jakt.
- Markägaren kommer att ha synpunkter på när betetryck blir för hårt trots planuppfyllelse och vid behov agera för att påverka skötselområden.
- Viltslag som ännu inte styrs av skötselområden måste också förvaltas med rimlig strategi och även där kan jakträttshavaren förvänta sig synpunkter från markägaren.

JAKTENS UTFÖRANDE I LINJE MED SKÖTSELOMRÅDE

- Praktisk jakt verkställer jaktlaget som de själva önskar.
- Jakträttshavaren ska delta i möten anordnade av skötsel- och förvaltningsområden och efterleva de beslut som fattas där. Man ska i rimlig utsträckning delta i aktiviteter som där ordnas, typ inventeringar, ungdomsdagar osv.
- Så länge policyn följs, för jakträttshavaren sin egen talan på aktuella jaktmöten, men formellt är markägaren ytterst ansvarig för marken med full rösträtt. För att hålla sig insatt eller för att bevaka särskilda frågor kan markägaren också närvara vid möten kring jakten.
- Inför viktiga vägval i skötselområden/förvaltningsområden ska jakträttshavaren i god tid informera markägaren, för att möjliggöra ställningstaganden.

VILTVÅRD OCH UTFODRING

- Med jakträtten följer ansvarsfull viltvård som ska kunna övergripande redogöras för
- I viltvården ingår rimlig tillsyn och skrämselfåtgärder vid behov hos odlare.
- Om jaktlaget har förslag på specifika viltfrämjande åtgärder skogligt så ska markägaren överväga detta.
- Utfodringsregler:

Utfodring kan bedrivas men ska vara sparsam annat än då svåra förhållanden kräver stöd för viltet. Utläggning direkt på mark begränsas till maximalt en veckas åtgång.

Endast naturligt foder. Inget skräp får kvarlämnas

Foderplatser och åtlar placeras ej i vägars absoluta närområde och långt från åkermark, större vägar och gränser.

INVENTERINGAR

- Jaktens planering kräver kännedom om stammarna. Därför ska jaktlaget delta i lokala initiativ för inventeringar, med rimligt nedlagd tid och resor. Större resurskrävande inventeringar diskuteras med markägare.

RAPPORTERING

- Markägaren ställer inte krav på rapportrutin, men jakträttshavaren ska kunna redogöra för jaktåren vid förfrågan.
- Jakträttshavaren ska klanderfritt sköta all administration och rapportering som förväntas från skötselområden, Länsstyrelse mm. Varje år ska ÄlgOBS inlämnas, inklusive rovdjursdelen.
- Jakträttshavarna ska rapportera rovdjurobservationer direkt till Länsstyrelsen löpande under hela året. De förväntas också bidra till kunskap om viltstammar på ÄFO-nivå genom att rapportera nedlagt "övrigt vilt". (Detta är anonymt och görs vid jaktårs slut på VILTDATA, samma ställe där älgen rapporteras)
- Jakträttshavaren blir indirekt en del av allmänningens förvaltning. Därför ska jägarna uppmärksamma även icke viltrelaterade händelser som är viktiga för förvaltningen, tex notera stora insektsangrepp, stormskador eller oegentlig verksamhet i markerna.